T166749

การศึกษาลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อการวิจัยและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง : กลุ่มไม้ผลและยางพารา

มนตรี อิสรไกรศีล[1], ผดุงศักดิ์ สุขสอาด[1], พจมาลย์ สุรนิลพงศ์[1], แก้วใจ สุขสอาด[2], วิฑูร อินทมณี[3], ตรีธร แก้วเฉย[3], สมโชค ณ นคร[3], ธีรพันธ์ จุฬากาญจน์[4], นภดล พันธรักษ์[5] และ สุพัทธ์ พู่ผกา

สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร[1], สถาบันวิจัยและพัฒนา[2], ส่วนอาคารสถานที่[4] และ ส่วนการเจ้าหน้าที่[5], มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, อ.ท่าศาลา, จ.นครศรีธรรมราช 80160, สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช[3], อ.เมือง, จ.นครศรีธรรมราช 80000

(E-mail : mpaitoon@wu.ac.th)

การศึกษาสภาพปัญหา ลำดับความต้องการ และ ข้อเสนอแนะในการวิจัย ของการปลูกไม้ผลและยางพาราในเขตลุ่มน้ำปากพนัง ได้ดำเนินการในช่วงเดือนพฤษภาคม 2546 โดยการจัดเวทีสนทนาเป็นกลุ่มย่อยแยกตามชนิดของพืช ที่มีพื้นที่ปลูกมาก 5 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มมังคุด 2) กลุ่มเงาะ 3) กลุ่มทุเรียน 4) กลุ่มยางพารา และ 5) กลุ่มพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ (มะพร้าวน้ำหอม ส้มโอ และมะม่วง) ผู้เข้าร่วมให้ข้อมูลในแต่ละเวที ประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มตัวแทนเกษตรกรที่ปลูกพืชชนิดนั้นต่อเนื่องมานาน และ เป็นเกษตรกรที่มีความรู้ ความเข้าใจ ถึงสถานการณ์ของพืชนั้นๆ เป็นอย่างดี จำนวน 10-14 คน 2) กลุ่มนักวิชาการในพื้นที่ เป็นนักวิชาการจากสำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับไม้ผลและยางพารา จำนวน 1-2 คน 3) กลุ่มนักวิชาการและเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลและดำเนินการเวทีสนทนา จำนวน 5-6 คน ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาหลักที่คล้ายคลึงกันในแต่ละพืชมี 3 เรื่อง คือ 1) เทคโนโลยีการผลิต เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่าเกษตรกรผู้ปลูกยังมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ สำหรับการผลิตพืชชนิดนั้นๆ ให้มีผลผลิตสูงและมีคุณภาพสูงเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับตลาดส่งออก 2) โรคและแมลง เป็นปัญหาสำคัญที่เกษตรกรประสบอยู่เสมอ ซึ่งทำให้ผลผลิตและคุณภาพลดลง รวมทั้งต้องใช้สารเคมีมาก และ 3) น้ำชลประทานจากโครงการฯ ในหลายพื้นที่เกษตรกรมีน้ำไม่เพียงพอในฤดูแล้ง และบางพื้นที่โครงการฯ สร้างระบบชลประทานแล้วไม่ตรงกับการใช้ประโยชน์ของเกษตรกร สำหรับลำดับความต้องการของเกษตรกร สรุปได้คือ 1) การสนับสนุนและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม เช่น การจัดตั้งโรงเรียนเกษตรกร เป็นต้น 2) การศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ควรเป็นการทำการศึกษาปัญหาร่วมกันระหว่างผู้ปลูกและผู้วิจัย เพื่อผลการศึกษาจะได้ตอบสนองตรงต่อความต้องการของเกษตรกรจริง 3) เกษตรกรในพื้นที่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการการจัดการระบบชลประทานในพื้นที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีผลกระทบต่อชุมชนน้อยสุด และ 4) เกษตรกรต้องการให้มีการสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรเพื่อสร้างความเข้มแข็งในด้านการผลิต การเงินการลงทุน และ

T166749

การตลาด โดยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้ 1) ศึกษาเชิงเปรียบเทียบด้านปริมาณผลผลิต คุณภาพ และรายได้จากการผลิตไม้ผลที่มีการลงทุนด้านเทคโนโลยีและการจัดการเปรียบเทียบกับการผลิตไม้ผลตามวิธีการดั้งเดิมที่กระทำอยู่ 2) ควรมีการศึกษาวิจัยค้นหา เทคนิคการบริหารจัดการต่างๆ ในการผลิตผลไม้นอกฤดูที่เกินกำลังความสามารถของเกษตรกร เพื่อนำไปสู่การผลิตผลไม้นอกฤดูกาลที่ได้ผลอย่างเต็มที่ 3) ศึกษาวิธีการควบคุมการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าของทุเรียน 4) ศึกษาการแปรรูปผลิตผลเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าการจำหน่ายผลผลิต รวมทั้งหาวิธีการที่เหมาะสมต่อการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อเพิ่มอายุการเก็บรักษาผลผลิตสด 5) ศึกษาและส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาทำการเกษตรอินทรีย์ให้มากขึ้น และ 6) ศึกษาและทดสอบหาพันธุ์พืช และชนิดพืช ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของลุ่มน้ำปากพนัง

คำหลัก : มะม่วง, เงาะ, ทุเรียน, ยางพารา, สภาพแวดล้อม
แหล่งทุน : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
ประเภทสิ่งพิมพ์ : รายงานการวิจัย
ผู้ประสานงาน : ขจรยุทธ อัจจิกุล (*สถาบันวิจัยและพัฒนา*)

TE 166749

A Study of the Order of Importance of Problems and Peoples' Needs for Research into and Development of the Pak Panang Basin Region : Fruit and Rubber Growers

Montree ISSARAKRAISILA[1], Padungsak SUKSA-ARD[1], Potjamarn SURANINPONE[1], Kaewjai SUKSA-ARD[2], Vitoon INTAMANEE[3], Treton TAEWCHAI[3], Somchooke NAGARA[3], Teerapun JULAKAN[4], Nobpadol PUNTARAK[5] and Supat POOPAKA

Institute of Agricultural Technology[1], Institute of Research and Development[2], Division of Land and Building[4] and Division of Personnel[5], Walailak University, Tasala, Nakhon Si Thammarat 80160, Provincial Agricultural Extension Office[3], Muang, Nakhon Si Thammarat 80000, Thailand
(E-mail : imontree@wu.ac.th)

This study of the nature of the problems and the order of needs, and suggestions arising from research into fruit growers and rubber cultivators in the Pak Panang basin region began in May 2003. Five focus group discussions were organised based on the different crops cultivated: 1) mangosteen growers; 2) rambutan growers; 3) durian growers 4) rubber tree growers; and 5) new economic crop growers (green coconut, pomelo and mango). There were three groups of participants who provided information at each discussion: 1) 10 - 14 farmers who have grown that particular crop for a long time and have a good knowledge and understanding about that crop; 2) 1 - 2 local researchers from the Nakhon Si Thammarat provincial agriculture office who are responsible for fruit growing and rubber tree cultivators; 3) 5 - 6 academics and staff from Walailak University who gathered data and organized the discussion. The research results indicated that three common problems existed in the cultivation of each crop: 1) production technology: most farmers believed that they lacked sufficient knowledge how to maximize the yield and quality of each crop, especially those crops supplying the export market; 2) diseases and pests: this was a common problem encountered by farmers, which reduced the quantity and quality of the crop, and also required considerable use of chemicals; and 3) irrigation water from the Pak Panang project: there are many areas where farmers do not have enough water, and in certain areas the irrigation system that has been constructed is inappropriate to the needs of the farmers. As for the needs of the farmers in order of importance, these include 1) support for and dissemination of appropriate agricultural technology, eg. establishing an agricultural school; 2) there should be cooperative research between the farmers and the researchers into ways of solving the various problems in the region so that the research results directly meet the real needs of the farmers; 3) the farmers in the region want direct participation in the management of the region's irrigation system so as to maximize its benefits and leave a minimal negative impact on the local community; and

4) the farmers want support to establish farming groups in order to strengthen their productive capacity, capital investment and marketing. Suggestions for further research are as follows: 1) conduct a comparative study by examining the volume of production, quality and income of fruit growing which makes use of technology and proper management techniques, and compare this with the traditional methods used in fruit growing today ; 2) study techniques is produceing fruit out of season that are beyond the ability of fruit farmer, In order to achieve the best results ; 3) study methods of controlling root rot disease affecting durian trees ; 4) study the possibility of converting produce in order to add value to the sale of the product, as well as finding appropriate methods for farmers to manage the crop after it is harvested in order to increase the storage life of the fresh product ; 5) study and provide support for farmers to make more use of organic farming methods; and 6) conduct further studies and experiments into developing seeds and plant stock which are appropriate to the environmental conditions of the Pak Panang basin region.

Key words: Mangosteen, rambutan, durian, rubber, environmental conditions.
Grant: TRF
Published: Research Report.
Coordinator: Kajohnyut Augjikool (*Institute of Research and Development*)